

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽMOGAUS MIRTIES NUSTATYMO IR KRITINIŲ BŪKLIŲ ĮSTATYMO NR. VIII-157 2, 10, 11 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIIP-1093(2)

Nr.
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2018 m. gegužės 30 d. sprendimo Nr. SV-S-752 „Dėl teisės aktų projektų išvadų“ 1.2 papunktį, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo Nr. VIII-157 2, 10, 11 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIIIP-1093(2) (toliau – Įstatymo projektas) ir pateikti šiuos pasiūlymus dėl Įstatymo projekto tobulinimo:

1. Įstatymo projekto 1 straipsnyje pateikto termino „beviltingas gaivinimas“ apibrėžtyje vartojamos ne visai aiškos sąvokos „reali ligonio būklė“ ir „pačiam ligoniui nepakeliami gaivinimo veiksmai“.

Sąvoka „reali ligonio būklė“ yra vertinamojo pobūdžio ir nėra vienareikšmė. Neaišku, ar čia turimas omenyje gaivinimo efektyvumas, o jei taip – kokiais kriterijais remiantis gali būti įvertinama, kad gaivinimas yra neefektyvus (pavyzdžiui, gaivinant negalima atkurti paciento gyvybinių funkcijų (t. y. pacientas mirs nepaisant gaivinimo veiksmų); atliekant gaivinimą negalima pasiekti, kad pacientas išgyventų tam tikrą laikotarpį (t. y. jei atlikus gaivinimo veiksmus pacientas išgyvens tik tam tikrą neilgą laikotarpį, turėtų būti apibrėžta, kokios trukmės tikėtinas išgyvenamumas būtų laikomas gaivinimo efektyvumo kriterijumi); nėra tikimybės, kad gaivinant sugrąžinus gyvybines funkcijas bus pasiekta tam tikro lygio gyvenimo kokybė (pavyzdžiui, kad atlikus gaivinimo veiksmus pacientas išgyvens tam tikrą laiką ir bus sąmoningas).

Sąvoka „pačiam ligoniui nepakeliami gaivinimo veiksmai“ taip pat gali būti suprantama nevienareikšmiškai, kadangi neaišku, kas įvertina, kada gaivinimo veiksmai yra nepakeliami, – ar tai tik paties paciento prerogatyva (koku būdu pacientas tokią valią gali išreikšti?), ar ir paciento atstovo pagal įstatymą ar gydytojų konsiliumo. Jei šis vertinimas paliekamas paciento atstovui pagal įstatymą ar gydytojų konsiliumui, pažymėtina, kad sąlyga išlieka vertinamojo pobūdžio ir reikalauja papildomų ją apibrėžiančių kriterijų.

Manome, kad sąvokos „reali ligonio būklė“ ir „pačiam ligoniui nepakeliami gaivinimo veiksmai“ gali būti skirtingai interpretuojamos, nes nėra apibrėžtos nei Įstatymo projekte, nei kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose. Siekiant teisinio aiškumo, siūlytina Įstatymo projekte detalizuoti minėtų sąvokų turinį.

Taip pat siūlytina Įstatymo projekto 1 straipsnyje vartojamą sąvoką „ligonis“ keisti į sąvoką „pacientas“, atitinkamai Įstatymo projektu pakeisti ir Lietuvos Respublikos žmogaus mirties nustatymo ir kritinių būklių įstatymo 3 ir 9 straipsnius.

2. Įstatymo projekto 2 straipsnio 2 dalyje ir 3 straipsnio 2 dalyje turėtų būti tiksliai apibrėžta, kokia forma – žodine ar rašytine – turi būti pareikštas paciento arba jo atstovo pagal įstatymą pritarimas gydytojų konsiliumo sprendimui.

Ministras Pirmininkas

Lietuvos Respublikos
Sveikatos apsaugos ministras,

Aurelijus Veryga

Sveikatos apsaugos ministro įstatymų ir
asmenų priėmimo skyriaus
vyriausioji specialistė

Vita Korsakienė
2018-06-08

Teisėkūros ir teisinio vertinimo
skyriaus vedėja
Rita Cicėnienė

Rita Cicėnienė
2018-06-08

2018-06-11